

VAN DE ARBEIDSMARKT

Werken in de gezondheidszorg

Geografen doen het goed

Een uitbreiding van de werkgelegenheid voor geografen kan alleen gerealiseerd worden indien de afgestudeerden nieuwe markten weten aan te boren. Het is verheugend te zien, dat op dit moment reeds vele geografen zich breder oriënteren en met succes nieuwe markten betreden. Door meer bekendheid te geven aan deze voorbeelden verwacht de Stichting Geografenwerk dat de nieuwe markten ook voor andere geografen toegankelijker worden. Daarom heeft de Stichting Geografenwerk in oktober met de manifestatie 'Geografen in de markt' de schijnwerpers gericht op een aantal nieuwe werkvelden van geografen.

DRS. W. WESTERVOORDE *

In Intermediair noemde Marcel Metz deze manifestatie een manhaftige poging om op zo origineel mogelijke wijze te laten zien dat geografen zich ook buiten de traditionele werkvelden weten te verkopen.

De gezondheidszorg is één van de relatief nieuwe werkvelden waarop geografen sinds kort actief zijn. Als representant van deze sector was op 20 oktober 1988 onder meer Klaas van der Wielen op de geografenmarkt aanwezig. Wat heeft hij als geograaf in de gezondheidszorg te zoeken en kan hij op dat terrein met zijn geografische kennis en vaardigheden uit de voeten? De kwaliteit van onze gezondheidszorg staat de laatste tijd volop in de belangstelling. Denk bijvoorbeeld aan de publiciteit rond het plan-Dekker en de zondagsdiensten van de specialisten op door de weekse dagen. Hoe belangrijk de inzet van de specialisten en het verplegend personeel ook moge zijn, de kwaliteit van de gezondheidszorg is echter niet alleen van hen afhankelijk. Met name in een land als Nederland is ook het beleid van de Rijksoverheid belangrijk. Bij de formulering en uitvoering van dat beleid staan de Staatssecretaris van Volksgezondheid diverse onafhankelijke adviesorganen ter dienste. Het College voor Ziekenhuisvoorzieningen is één van deze adviserende instanties. Klaas van der Wielen is als beleidsmedewerker in dienst van het Bureau van dit College.

In 1983 is hij afgestudeerd in de sociale geogra-

fie van de landelijke gebieden aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Na zijn studie heeft hij enkele tijdelijke aanstellingen als onderzoeker gehad. In die tijd deed hij onder meer onderzoek naar 'werken met behoud van uitkering' en 'huisvesting van oudere'. In 1987 is hij van de particuliere onderzoeksbureaus overgestapt naar het Bureau van het College voor Ziekenhuisvoorzieningen. Als beleidsmedewerker is hij daar belast met het opstellen van planmatige beschouwingen bij individuele bouwinitiatieven van medische instellingen als ziekenhuizen, verpleegtehuizen en psychiatrische inrichtingen. Indien een instelling bouwplannen heeft, moet ze die eerst ter goedkeuring voorleggen aan de Staatssecretaris. Deze klopt op zijn beurt bij het College aan, om daar advies in te winnen. Klaas van der Wielen toetst een aanvraag aan de bestaande richtlijnen. Daarbij kijkt hij onder meer naar de capaciteit, die reeds in de betreffende regio aanwezig is. Voor zover er planmatige aspecten in het geding zijn is hij als lid van diverse werkgroepen ook betrokken bij adviezen over meer algemene thema's in de gezondheidszorg. Bovendien is hij gedeeltelijk gedetacheerd bij de Nationale Raad voor de Volksgezondheid.

STICHTING
GEOGRAFENWERK

Door zijn ervaring met het sociaal geografisch onderzoek is Klaas van der Wielen gewend met vrij grote databestanden om te gaan en is vertrouwd met de geautomatiseerde verwerking van gegevens. Nu hij betrokken is bij de voorbereiding van de automatisering van de databestanden van het College komt deze ervaring goed van pas. De toegankelijkheid van de archieven moet worden vergroot en per regio moeten de gegevens op een uniforme wijze worden opgeslagen, zodat de verschillende regio's gemakkelijk met elkaar vergeleken kunnen worden. Klaas van der Wielen zegt dan ook

dat 'we hier in feite te maken hebben met het ontwikkelen van een geografisch informatiesysteem'.

Omdat de gezondheidszorg sterk geregionaliseerd is, wordt de capaciteit van de medische instellingen gerelateerd aan de bevolkingsomvang van een regio. Namens het College is van der Wielen hiervoor betrokken bij het opstellen van een planning voor een eerlijke en verantwoorde verdeling van de medische voorzieningen over de verschillende instellingen. Dit kan bijvoorbeeld resulteren in aanbevelingen omtrent fusies tussen instellingen of de toedeling van uitzonderlijk dure apparatuur (niervergruizer) of behandelingen (hartoperaties). In wezen is dit een geografisch vraagstuk en het College voor Ziekenhuisvoorzieningen heeft goed begrepen dat geografen hierbij uitstekend kunnen worden ingeschakeld. Hoewel het erg logisch lijkt dat voor dergelijke geografische vraagstukken geografen worden aangehouden, is de gezondheidszorg toch een relatief nieuwe markt voor geografen. Van oudsher worden deze geografische vragen door anderen er even bij gedaan. Pas nadat een geograaf zich toegang tot dit terrein heeft weten te verschaffen en zijn waarde heeft bewezen, heeft men meer geografen aangetrokken. Hieruit blijkt eens te meer dat de in de praktijk werkzame geografen belangrijke bruggehoofden vormen. Door hun inzet maken werkgevers van nabij kennis met de kwaliteiten van geografen, waardoor ze bij eventuele vacatures eerder aan een geograaf zullen denken.

Volgens Klaas van der Wielen is voor zijn functie specifieke kennis van de gezondheidszorg niet strikt noodzakelijk. Het is wel belangrijk dat men zich op zo'n terrein snel kan inwerken. Doordat de geografie een sterk multi-disciplinair karakter heeft, zijn geografen vanuit hun opleiding gewend over de grenzen van hun discipline heen te kijken. In de praktijk blijkt dan ook dat zij goed in staat zijn zich specialistische kennis snel eigen te maken. Voor het opstellen van adviezen acht Klaas van der Wielen het verder van belang dat men helder en duidelijk kan formuleren en over een goed ontwikkeld analytisch vermogen beschikt. Ook op deze punten hebben geografen in hun opleiding een goede training ondergaan. Binnen het Bureau van het College voor Ziekenhuisvoorzieningen doen de geografen het volgens hem daarom goed.

* Stafmedewerker Stichting Geografenwerk